

Husk fokus

Fokus i tale og skrift er slet og ret, *det du eller andre ønsker at sige*. Når fokus mangler eller flimrer er det ligesom i de samtaler hvor man tænker: "Hvorfor fortæller han mig det her?" eller "Kan han ikke bare komme til sagen?". Når man tænker sådan er det fordi man ikke forstår *formålet* med de ting som bliver sagt eller føler at den der taler ikke tager hensyn til *hvem* man er.

Når man som læser begynder på en tekst vil man gerne have både en fornemmelse af at der er et *formål* med det man får at vide og at sprogetonen er adresseret til en selv. Altså fornemmelsen af et *fokus*.

Den mest effektive måde at tjekke fokus på er at omforme din overskrift, emne eller problemformulering til et **spørgsmål**. Idéen er at få din tekst til at fungere som **svar**.

Jo mere overensstemmelse der er mellem overskrift(spørgsmål) og tekst (svar) jo skarpere fokus.

I det hele taget bør du altid orientere sig ud fra spørgsmål og svar når du skriver. Skriv på læserens præmisser. Stil dig selv spørgsmål og svar efter, hvad din læser har interesse i at høre om. Hav disse ledetråde i baghovedet:

Hvem skriver jeg til?

Hvad skriver jeg om?

Hvorfor er det vigtigt?

Hvilken effekt ønsker jeg?

Nu bygger du teksten op så du *foregriber* de spørgsmål og svar som læseren kunne tænkes at stille undervejs. Er det tekstens hensigt at overbevise kan du med fordel bruge denne metode: Under omskrivningen af din tekst, gælder det om at opbygge teksten i afsnit, der hver for sig udtrykker én mening: afsnittene er tekstens byggeklodser som du kan bytte rundt på indtil du finder en naturlig rækkefølge der vil svare på de spørgsmål som du forestiller dig læseren vil stille undervejs. Her kan det være en god idé at skrive stikord ud for dine forskellige afsnit og så overføre stikordene på små stykker papir (evt. de gule blokke, "Note it" eller Onenote programmet i Officepakken).

Nu er det let at overskue tekstens forskellige dele og flytte rundt på dem indtil du opnår den bedste rækkefølge. Denne fremgangsmåde kaldes undertiden for *Hollywood-metoden*, fordi den bliver benyttet af amerikanske tekstforfattere til at finde på kreative og overraskende handlingsforløb til de forskellige afsnit i tv-serier.

Vær opmærksom på at der er forskel på *fokus* og *vinkel*. Fokus handler om hvad man siger om sit emne, vinkel handler om hvorfra man ser på det - altså den synsvinkel man har på stoffet. En tekst om arbejdsløshed kunne handle om beskæftigelsesmæssige konsekvenser af tilskudsordninger til landbruget. En tekst set fra en menneskelig synsvinkel kunne handle om de konsekvenser de samme ordninger får for en arbejdsløs slagteriarbejder. Man kan godt skifte vinkel inden for den samme tekst. Fx. kan man i teksten med samfundsvinkel

bruge et konkret eksempel til at illustrere hvordan arbejdsløsheden opleves på det personlige plan.